



Z badań wynika, że zaburzenia związane z nadużywaniem alkoholu zajmują 4. miejsce na liście 18 najbardziej stygmatyzowanych schorzeń na świecie. Co ważne, stopień stygmatyzacji jest związany z postrzeganą przyczyną choroby (jeśli w ocenie społecznej nie jest to „czyjaś wina”, piętno jest mniejsze) i poczuciem kontroli nad chorobą (jeśli postrzega się ją jako nie będącą pod czyjąś kontrolą, piętno jest mniejsze).

John F. Kelly i współpracownicy zbadali, czy język, którego używamy do opisanie osób z problemem związanym z nadużywaniem substancji, może wywoływać różne rodzaje postaw stygmatyzujących. Autorzy badania sprawdzili, czy opisanie kogoś jako „nadużywającego substancji” zwiększa prawdopodobieństwo wywołania bardziej krytycznych postaw, niż opisanie tej samej osoby jako cierpiącej na „zaburzenie związane z używaniem substancji”.

Termin „nadużywanie” może przekazywać pogląd, że dana osoba sprawuje kontrolę (jeden z dwóch czynników związanych ze stygmatyzacją) i dlatego zgodnie z własną wolną spożywa daną substancję. Z drugiej strony, termin „zaburzenie” może przekazywać pogląd, że w grę wchodzi pewien rodzaj problemu medycznego, co zwiększa prawdopodobieństwo wywołania bardziej empatycznych postaw.

W badaniu wzięło udział 314 osób, które odpowiedziały na 35 pytań dotyczących tego, jak postrzegają dwie osoby, które „aktywnie używają narkotyków i alkoholu”. Jedna osoba była określana jako „nadużywająca substancji”, a druga – „mająca zaburzenia związane z używaniem substancji”. Nie podano dalszych informacji na temat tych hipotetycznych osób.

Prawie połowa badanych pracowała w służbie zdrowia, 20 proc. stanowili studenci, 29 proc. pracowało poza opieką zdrowotną, było bezrobotnych lub na emeryturze, a 5 proc. nie zgłosiło zawodu. Badani mieli średnio 31 lat (rozpiętość wieku badanych wynosiła 17 - 68 lat), 81 proc. było rasy białej, 76 proc. stanowiły kobiety, a połowa miała wyższe wykształcenie.

Okazało się, że z osoby „nadużywającej substancji” kojarzą się badany z osobami:

- Pozbawionymi przywilejów społecznych;
- Wystawionymi na bycie ocenianymi przez społeczeństwo;
- Obwiniانymi za swoje zaburzenia;
- Wystraszonymi i zastraszanymi;
- Odpowiedzialnymi za swoje zachowanie w takim sensie, że oczekiwano od nich, że same poradzą sobie z zaburzeniem poprzez zmianę zachowania.

Jednocześnie uczestnicy badania łączyli z „nadużywającymi substancji” następujące stwierdzenia:

- Mniejsze prawdopodobieństwo skorzystania z leczenia;
- Większe prawdopodobieństwo bycia ukaranym;
- Większe prawdopodobieństwo zagrożenia społeczeństwu;
- Większe prawdopodobieństwo obwinia za problemy związane z nadużywaniem substancji, przy jednoczesnym niezrozumieniu, że ich problem jest wynikiem wrodzonej dysfunkcji, nad którą nie mają kontroli;
- Poczucie, że są w stanie lepiej kontrolować używanie substancji bez niczyjej pomocy.

Z badania jednoznacznie wynika, że określenie „zaburzenie związane z używaniem substancji” jest mniej stygmatyzujące. Biorąc pod uwagę powszechne używanie terminu „nadużywający” wśród klinicystów, naukowców, decydentów i ogółu społeczeństwa, termin ten może być jednym z powodów, który potęguje wstyd przed podjęciem leczenia.

Naukowcy zaznaczyli, że w grupie osób z zaburzeniami związanymi z nadużywaniem alkoholu były osoby wysoce stygmatyzowane przez osoby sobie bliskie, które znały w ich codziennym życiu. One rzadziej szukały leczenia, podczas gdy osoby, które były mniej stygmatyzowane przez bliskich, częściej szukały leczenia.

Podsumowanie

[Język ma znaczenie](#). Badanie to sugeruje, że słowa „nadużywający” i „nadużywanie” mogą wywoływać automatyczne negatywne myśli o osobach z problemami związanymi z używkami.

Wyraźnie widać, że zmiana formy przekazywania informacji o zaburzeniach, może mieć znaczący wpływ na zdrowie, czy też kroki podejmowane przez osobę chorą. Mniejsze piętno sprawia, że osoby zmagające się z uzależnieniem mogą być bardziej skłonne do szukania

pomocy, pozostania w leczeniu i osiągnięcia długotrwałej abstynencji.

Źródło:

<https://www.recoveryanswers.org/research-post/the-real-stigma-of-substance-use-disorders>